

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43Co/86/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118269275
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Jamrišková, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6118269275.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Jamriškovej PhD., členiek senátu JUDr. Drahomíry Dibdiakovej a Mgr. Miriam Kamenskej v právnej veci žalobcu Q. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. J. R. XXXX/XX, XXX XX E. E. proti žalovanému PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO 35 792 752, právne zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO 47 233 516 o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 14Csp/65/2018-100 zo dňa 03. júna 2019 takto

rozhodol:

I. Rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 14Csp/65/2018-100 zo dňa 03. júna 2019 p o t v r d z u j e.

II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozhodnutím určil, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8200038898 zo dňa 05.05.2011 je bezúročný a bez poplatkov a úver poskytnutý na základe Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8200038899 zo dňa 05.05.2011 je bezúročný a bez poplatkov. Okresný súd zamietol žalobu v časti o určenie, že Zmluva o revolvingovom úvere č. 8200038898 zo dňa 05.05.2011 a Zmluva o revolvingovom úvere č. 8200038899 zo dňa 05.05.2011 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným pre početné neprijateľné podmienky v zmluve sú neplatné. Žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8200038898 zo dňa 05.05.2011 bezdôvodné obohatenie vo výške 673,30 Eur a zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8200038899 zo dňa 05.05.2011 bezdôvodné obohatenie vo výške 673,30 Eur. Žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva, že žalobca odôvodnil žalobu tým, že v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, žalovaný ako veriteľ mal poskytnúť žalobcovi ako spotrebiteľovi spotrebiteľský a revolvingový úver vo výške 900 Eur. Skutočne však žalobca dostal ako spotrebiteľ na účet len 766,15 Eur o 133,85 Eur menej, čo je cca 15% zo sumy 900,- Eur a 17,5% zo sumy 766,15 Eur. Ide o úverovú zmluvu- zmluvu o revolvingovom úvere č. 8200038898 zo dňa 05.05.2011, ktorej predmetom mali byť poskytnuté finančné prostriedky v dohodnutej výške 900,- Eur a o úverovú zmluvu, zmluvu o revolvingovom úvere č. 8200038899 zo dňa 05.05.2011, ktorej predmetom mali byť poskytnuté finančné prostriedky v dohodnutej výške 900,- Eur. Pri zmluve o revolvingovom úvere č. 8200038898 zo dňa 05.05.2011 je uvedená poskytnutá čiastka úveru 900,- Eur a uhradená suma žalobcom je 1.573,30 Eur. Výška odplaty 133,85 Eur za službu - odklad splátok. Preplatok je vo výške 673,33 Eur. Zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. V zmluve o revolvingovom úvere č. 8200038899 zo dňa 05.05.2011 je uvedená poskytnutá čiastka úveru 900 Eur, uhradená suma žalobcom 1.573,30 Eur. Výška odplaty 133,85 Eur za službu - odklad splátok. Preplatok je 673,33 Eur. Taktiež aj

uvedená zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Zabezpečenie v zmluvách bolo dojednané v rozpore so zákonom a dobrými mravmi. Odplata za doplnkovú službu je neplatný právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Odplata za doplnkovú službu - odklad splátok 3 mesiace vo výške 133,85 Eur k jej výške úveru a podľa skutočne poskytnutých peňazí na účet žalobcu vo výške 766,15 Eur neprímerane vysoká v rozpore s dobrými mravmi. Suma za doplnkovú službu nie je započítaná v RPMN. V zmluvách sú neprijateľné podmienky a ustanovenia v rozpore s § 54 ods. 1 a inými kogentnými ustanoveniami zákona. Žalovaný výšku dlhu sám jednostranne diktuje, a to bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom a bez ich dohody neustále požaduje plnenie bez právneho dôvodu. V ďalšom poukázal na právne predpisy Slovenskej republiky a unijného práva, najmä Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a rozhodnutia súdov (nález III. ÚS SR 107/07, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15Co/247/2017 zo dňa 17. 01. 2018, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5Co/937/2015 zo dňa 29. 06. 2016, Rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 9Co/323/2014 zo dňa 05. 06. 2014, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15Co/322/2016 zo dňa 26. 10. 2016, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15Co/223/2015 zo dňa 29. 04. 2015, rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica č. k. 14Co/692/2015 zo dňa 31. 05. 2016).

3. Okresný súd uviedol, že žalovaný žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť a priznať mu voči žalobcovi náhradu trov konania. Žalovaný popieral tvrdenia žalobcu o poskytnutí nižšej sumy, ako je suma uvedená v zmluve. Založené na porovnávaní požadovanej a poskytnutej sumy úveru uvedenej v zmluve a vyplatenej čiastky. Žalovaný naďalej poprel, že v zmluve absentuje termín konečnej splatnosti a doba trvania zmluvy a taktiež aj tú skutočnosť, že uvedená RPMN v zmluve je nejasná.

4. Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca, ako spotrebiteľ vyplňal v Žiadosti o poskytnutí revolvingového úveru len bod 5, a to dňa 03.05.2011 (RPMN vo výške 70,00%), v tomto čase teda nemohol odsúhlasiť odlišnú výšku RPMN (66,48%) uvedenú v bode 6 žiadosti žalovaným ako veriteľom dňa 05.05.2011. Táto výška je uvedená aj v Oznámení o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 05.05.2011. Ide o náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z.. Neexistujú tu teda dva platné vzájomné a obsahovo zhodné prejavy vôle zmluvných strán v zmysle § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka v časti údajov o nej. Žalobca ako spotrebiteľ musí byť v čase, keď zmluvu podpisuje, o tomto údají informovaný. Inak by tu bol rozpor s účelom § 9 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z., v zmysle ktorého spotrebiteľ musí mať všetky týmito zákonným ustanovením vyžadované náležitosti zmluvy k dispozícii v čase uzatvárania zmluvy (t.j. v čase, keď ju on sám podpisuje). V zmluve neboli dohodnuté ani termíny splatnosti istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k), keďže nie je určený dátum splatnosti prvej splátky, teda nemožno určiť ani termíny splácania ďalších splátok. V zmluve je len údaj splatnosť úveru, pri ktorom je uvedený počet splátok, dátum splatnosti a výška splátok. Ani zo zmluvných dojednaní tvoriacich neoddeliteľnú súčasť zmluvy tieto termíny nevyplývajú. V čl. 2.1 zmluvných dojednaní sa len uvádza, akým spôsobom bude stanovený termín splatnosti prvej splátky a po nej nasledujúcich splátok (z tohto spôsobu nie je možné pre spotrebiteľa pri uzavretí zmluvy zistiť tento termín) a v článku 8.2 zmluvných dojednaní sa dlžník zaväzuje poskytnutý úver v dohodnutých termínoch splatnosti uhradiť na bankový účet veriteľa. Rovnako je neprípustné, aby spotrebiteľ dostal zákonom požadovanú informáciu, aj v prípade konečnej splatnosti úveru (§ 9 ods. 2 písm. f), až po uzavretí zmluvy.

5. Okresný súd dospel k záveru, že vzhľadom na to, že v čase podpisu zmluvy žalobcom mu nebol známy údaj o termíne splátok, nemohol získať informáciu o konečnej splatnosti úveru. Vychádzajúc zo dňa splatnosti poslednej splátky úveru podľa článku 4.5 zmluvných dojednaní. Nie je potrebné, aby zmluva obsahovala údaj, aká časť splátky bude započítaná na istinu a aká na úroky (viď uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22. 02. 2018, z ktorého vyplýva, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej, ktorej anuitnej splátky). Daný úver je tak podľa § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z.z. bezúročný a bez poplatkov, pričom uvedené platí pre obe zmluvy o revolvingovom úvere.

6. Okresný súd uviedol, že v rámci dohody o poskytovaní služieb, ktorá je obsiahnutá v článku 8 tlačiva, žalovaný, na ktorom je dôkazné bremeno (§ 53 ods. 3 OZ), nepreukázal, že táto bola individuálne dojednaná (§ 53 ods. 2 OZ). Súd konštatuje, že táto zodpovedá formulárovým dohodám. Je v nej dohodnutá odplata za uzavretie dohody, nie za reálne poskytovanie v nej uvedenej služby. Okrem toho sa vyžadovalo pre poskytnutie služby splnenie aj ďalších podmienok, čo spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a tým neplatnosť tohto zmluvného ustanovenia v zmysle § 53 ods. 1 v spojení s ods. 5 OZ.

7. Podľa názoru okresného súdu sú pre vyššie uvedené chýbajúce náležitosti oba úvery bezúročné a bez poplatkov, neplatnosť dohody o poskytovaní služieb však nemá za následok neplatnosť celej zmluvy. V prípade rozhodcovskej zmluvy, žalobca k jej neplatnosti uviedol, že túto považuje ako neprijateľnú podmienku, nakoľko zmluva bola členená medzi dve listiny a bola podpísaná dňa 03.05.2011 v podstate ako údaje o požadovanom revolvingovom úvere, teda že nebol informovaný o tom, že je v uvedených zmluvách aj rozhodcovská doložka. Aj v tomto prípade však súd konštatuje, že platia tie dôvody, ktoré sú uvádzané v rámci dohody o poskytovaní služieb. Preto v časti určenia neplatnosti oboch zmlúv o revolvingovom úvere bol dôvod na zamietnutie žaloby a v časti určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti tak, ako to už bolo konštatované na jej vyhovenie, resp. určenie, že oba úvery poskytnuté na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. 8200038899 zo dňa 05. 05. 2011 a č. 8200038898 zo dňa 05. 05. 2011 sú bezúročné a bez poplatkov.

8. Okresný súd odôvodnil vyhovenie žalobe v rozsahu nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia, resp. zaplatenia sumy 673,30 Eur tak zo zmluvy o revolvingovom úvere č. 8200038899 zo dňa 05.05.2011, ako aj zo zmluvy o revolvingovom úvere č. 8200038898 zo dňa 05.05.2011 tým, že je nesporné medzi stranami a zároveň to aj vyplýva zo žalobcom predložených kariet klienta, že žalobcovi bolo vyplatené na každú zmluvu 766,15 Eur, pričom žalobca uhradil žalovanému 1 439,45 Eur. Preto v zmysle § 451 ods. 2 OZ, vzniklo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie spočívajúce v plnení bez právneho dôvodu v žalovanej sume 673,30 Eur v prípade oboch zmlúv. Súd preto v tejto časti žalobe vyhovel.

9. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 2 CSP tak, že žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si žalobca nárok na náhradu trov konania neuplatnil, resp. mu žiadne trovy zo spisu nevyplývajú.

10. Proti rozhodnutiu okresného súdu podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods.1 písm. f) a h) CSP. Namietol, že z napadnutého rozsudku okresného súdu nevyplýva, na základe čoho dospel k záveru o tom, že RPMN je možné dohodnúť. Podľa rozsudku sa súd prvej inštancie ani nezaoberal tým, ako sa RPMN určuje a že je výsledkom aplikácie konkrétnych údajov do matematického vzorca a teda že výsledok je určený týmto výpočtom. Namietol, že úvaha súdu o tom, že kvôli RPMN nedošlo k uzavretiu zmluvy je mylnou, pretože žalobca žiadny údaj RPMN nenavrhol. V bode 5 - žiadosti o úver - uvedený údaj „predpokladaná RPMN“ nie je návrhom RPMN, pretože žalobca v čase podania žiadosti nebol objektívne spôsobilý ani vypočítať RPMN, pretože ak pre výpočet je potrebný údaj dátum vyplatenia úveru, časové rozpätie medzi vyplatením a splatnosťou tej ktorej splátky tak žiadny údaj RPMN ani nemohol navrhovať. Preto sa v zmluve uvádza údaj „predpokladaná RPMN“, ktorá vyjadruje predpoklad, že úver je schválený v deň podania žiadosti a súčasne že táto predpokladaná hodnota ani neprevyšuje tú, ktorá bude vypočítaná na základe údajov o schválenom úvere.

11. Z napádaného rozsudku je nepreskúmateľné, z akého dôvodu súd v otázke určovania RPMN nepostupoval v zmysle relevantného právneho predpisu, na ktorý sa na inom mieste odôvodnenia ale odvoláva, pričom takýto postup sa javí ako nevyvážený a selektívny, kedy pre rozhodnutie súd prvej inštancie nezohľadňuje právny predpis ako celok. To, že RPMN sa dohodnúť objektívne nedá, nedá sa teda navrhnúť, akceptovať a podobne, vyplýva v prvom rade z právnej úpravy upravujúcej spôsob určenia tohto údaju. Aj súdna prax dospela k obdobnému záveru. Ak má byť údaj o RPMN určený tak, že je vypočítaný na základe údajov platných v čase uzavretia zmluvy, potom to znamená, že pri jeho určení sa vychádza z údajov existujúcich v danom čase. Medzi tieto údaje patrí aj dátum prvého čerpania úveru, ktorý je známy v čase uzavretia zmluvy a nie v čase, kedy sa podáva žiadosť o poskytnutie úveru. Zákonná úprava určenia RPMN nie len celým svojim textom, ale aj spôsobom jeho určenia vychádza z toho, že nejde o údaj dohodnutý, ale určený presne stanoveným spôsobom.

12. Žalovaný pripomenul, že ak by neurčil údaj RPMN schváleného úveru postupom podľa zák. č. 129/2010 Z.z., teda by tento údaj neurčil výpočtom podľa vzorca stanoveného zákonom v čase uzavretia zmluvy, ale by uviedol hodnotu zhodnú s „predpokladanou RPMN“ uvedenou v bode 5 každej zmluvy, potom by porušil zák. č. 129/2010 Z.z. Porušenie by vyplývalo z toho, že by uviedol rovnakú RPMN ako údajne „navrhol“ žalobca v oboch zmluvných vzťahoch, pretože v takom prípade by takto určená RPMN nebola vypočítanou podľa zákona. Zároveň zdôraznil, že z napádaného rozsudku nie je zrejmé ani to, na základe čoho súd dospel k záveru, že žalobca vlastne navrhol údaj o RPMN. Žiadosť o poskytnutie

revolvingového úveru žiadny návrh RPMN neobsahuje, uvádza sa v nej len údaj o predpokladanej RPMN. Na základe uvedeného žalovaný namietol, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil otázku vzniku zmluvného vzťahu.

13. Žalovaný namietol záver okresného súdu aj o neuvedení termínu splatnosti splátok, kedy podľa záverov okresného súdu nepostačuje uvedenie v oznámení veriteľa o schválení úveru. Poukázal na čl. 2 bod 2.1 zmluvných dojednaní, z ktorého vyplýva, že dlžník a veriteľ si dohodli termín splatnosti splátok v prípade schválenia žiadosti o úver tým spôsobom, že v nadväznosti na deň poskytnutia úveru bude dátum splatnosti prvej splátky určený na deň medzi v poradí 1. až 15. dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po dni poskytnutia úveru tak, že medzi dňom poskytnutia úveru a dňom splatnosti prvej splátky bude doba nie kratšia ako 32 za sebou idúcich kalendárnych dní (vrátane) a súčasne nie dlhšia ako 48 za sebou idúcich kalendárnych dní (vrátane). Splatnosť nasledujúcej splátky v príslušnom mesiaci bezprostredne nasledujúcom po splatnosti predchádzajúcej splátky bude v deň s číselným poradím rovnakým ako číselné poradie dňa splatnosti predchádzajúcej splátky v príslušnom predchádzajúcom mesiaci. Žalovaný poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15, podľa ktorého nie je potrebné, aby zmluva uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Žalovaný zdôraznil, že logickým dôsledkom a prepojením tohto záveru s náležitosťou „termín konečnej splatnosti“ je to, že postačuje také uvedenie údajov, ktoré termín konečnej splatnosti umožňuje identifikovať na základe v zmluve uvedených údajov, čo bolo zo strany veriteľa splnené - dlžník mal objektívnu vedomosť o tom, kedy nastáva termín splatnosti prvej i poslednej splátky úveru vychádzajúc z počtu splátok a obsahu Oznámenia veriteľa o schválení úveru a Splátkového kalendára.

14. Žalovaný vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne a žalovanému prizná nárok na náhradu trov konania.

15. K odvolaniu žalovaného sa žalobca vyjadril, že odvolanie nie je dôvodné a súd prvej inštancie vec správne právne posúdil a na základe vykonaných dôkazov dospel ku správnym skutkovým zisteniam. Žalobca sa stotožnil s právnym názorom prvoinštančného súdu, že z dôvodu rozdielnosti údajov medzi návrhom a jeho prijatím v časti údaju o RPMN nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy o úvere, v dôsledku čoho nebola splnená podmienka písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere a čo má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetných úverov. Poukázal pritom na rozhodnutie Krajského súdu Prešov sp.zn. 17Co/73/2016 a Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 11Csp/52/2018.

16. Žalobca uviedol, že ak žalovaný mal v úmysle poskytnúť žalobcovi úver na základe iných podmienok ako boli uvedené v žiadosti žalobcu o poskytnutie úveru, mal predostrieť žalobcovi nový návrh na uzavretie zmluvy o poskytnutí úveru, aby došlo žalobcom k prijatiu tohto nového návrhu. Nemohlo sa to udiť iba formou vyplnenia údajov čl. 6 zmluvy označeného ako „Údaje o schválenom revolvingovom úvere“, resp. formou „Oznámenia veriteľa o schválení úveru.“ Zotrval na závere, že žalobca v čase podpisu o poskytnutie úveru nemal vedomosť o výške RPMN, ktorú žalovaný uviedol v čl. 6 zmluvy a v „Oznámení veriteľa o schválení úveru.“ Poukázal na kontraktačný mechanizmus a uviedol, že žalovaný nebol oprávnený sám jednostranne meniť akýkoľvek podstatný údaj. V žiadosti žalobcu bol údaj týkajúci sa RPMN vo výške 70%, pričom v oznámení veriteľa o schválení úveru RPMN predstavovala výšku 66,48%. Výška RPMN v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch musí byť riadne určená a predstretá spotrebiteľovi v čase vzniku dohody. Nemôže byť zmenená jednostranným úkonom zo strany žalovaného. Keďže nový návrh žalovaného nebol žalobcom prijatý, nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy, nebola splnená podmienka písomnej formy, ako bolo uvedené vyššie.

17. Žalobca sa stotožnil s právnym názorom prvoinštančného súdu aj v rozsahu odôvodnenia záveru okresného súdu o neuvedení termínu splatnosti splátok. Žalobca mal za to, že v čase vzniku dohody musí presne vedieť kedy, resp. ktorý konkrétny deň vyjadrený dátumom má platiť splátky a termín vyjadrený dátumom, kedy zaplatí poslednú splátku úveru. Podľa názoru žalobcu zmluva o spotrebiteľskom úvere musí pod sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti do 30.04.2018 obsahovať uvedenie aj doby jej trvania aj termínu konečnej splatnosti, pričom táto náliežitosť musí byť v zmluve uvedená zrozumiteľne a stručne tak, ako to predpokladá ust. čl. 10 ods.2 Smernice.

18. Žalobca uviedol, že ohľadom uvedenia doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru treba uviesť, že uvedenie v zmluve, že ide o 36 mesiacov

je sporné a napísané veľmi všeobecne a nedá sa presne definovať bez pracného počítania a komplikovaného výpočtu s použitím kalendára. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby spotrebiteľ dostal presné, jasné a určité informácie o poskytovanom spotrebiteľskom úvere, aby sa vedel vopred jasne rozhodnúť, či je ochotný vstúpiť do tohto vzťahu s veriteľom. Tieto ekonomické ukazovatele sú dôležité najmä z hľadiska žalobcu, ktorý ako priemerný spotrebiteľ musí mať pred uzatvorením spotrebiteľskej úverovej zmluvy najviac informácií najmä čo sa jeho povinností v súvislosti s odplatom za poskytnutý úver týka a teda ide o výšku mesačnej splátky, ich počet, akým spôsobom bola stanovená odmena pre veriteľa za poskytnutie takéhoto úveru, teda odplatu, ktorú bude spotrebiteľ povinný uhradiť v prípade či už platobnej disciplíny alebo vtedy, ak bude musieť nastúpiť aj sankčný mechanizmus v prípade, ak žalovaný si nebude svoje záväzky plniť riadne a včas. Žalobca vyjadril názor, že v zmluve sa nenachádzajú základné informácie o poskytnutom spotrebiteľskom úvere, ktoré mal dostať, a to podľa dikcie § 9 Zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom tieto informácie musia byť dostupné a známe v čase uzatvárania záväzku a musia byť pre konečného spotrebiteľa zrozumiteľné bez zbytočných neznámych či príliš odborných pojmov. Takéto údaje sa nachádzajú až v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 05.05.2011, ktoré bolo zjavne dlžníkovi odovzdané neskôr, nakoľko žiadosť bola spísaná dňa 03.05.2011. Podľa údajov vyplývajúcich z daných zmlúv deň splatnosti prvej splátky, resp. deň splatnosti nasledujúcich splátok je ponechaný na jednostrannom určení zo strany veriteľa tak, ako to vyplýva z dikcie čl. 2.1 zmluvných dojednaní. V takom prípade mal za to, že je narušená rovnováha práv a povinností zmluvných strán. Uviedol, že povinnosťou predávajúceho je to, aby oboznámil zákazníka so všetkými podmienkami pôžičky vrátane všetkých ekonomických aspektov, ktoré by mohli mať vplyv na rozhodnutie uzavrieť zmluvu o úvere, pričom predávajúci nesmie zneužiť dominantné postavenie vo vzťahu. Vzhľadom na uvedené mal za to, že súd prvej inštancie vec správne právne posúdil a navrhol, aby odvolací súd rozsudok ako vecne správny v celom rozsahu potvrdil.

19. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec podľa ustanovení § 379 a § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP, pretože nie je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie a nevyžaduje to ani dôležitý verejný záujem. Rozsudok bol v zmysle § 378 ods. 1 a § 219 ods. 1 CSP odvolacím súdom verejne vyhlásený, čo bolo v zmysle § 219 ods. 3 CSP oznámené na úradnej tabuli krajského súdu.

20. Odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu zisteného okresným súdom: žalovaný ako veriteľ uzavreli Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8200038898 zo dňa 05.05.2011, ktorej predmetom bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 900 Eur a o Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8200038899 zo dňa 05.05.2011, ktorej predmetom bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 900 Eur.

21. Pri zmluve o revolvingovom úvere č. 8200038898 zo dňa 05.05.2011 je uvedená poskytnutá čiastka úveru 900,- Eur a uhradená suma žalobcom je 1.573,30 Eur. Výška odplaty 133,85 Eur za službu - odklad splátok. Preplatok je vo výške 673,33 Eur.

22. V zmluve o revolvingovom úvere č. 8200038899 zo dňa 05.05.2011 je uvedená poskytnutá čiastka úveru 900,- Eur, uhradená suma žalobcom 1.573,30 Eur. Výška odplaty 133,85 Eur za službu - odklad splátok. Preplatok je 673,33 Eur.

23. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

24. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

25. Podľa § 46 ods. 2 prvej vety OZ pre uzavretie zmluvy písomnou formou stačí, ak dôjde k písomnému návrhu a k jeho písomnému prijatiu.

26. Podľa § 451 ods. 1, 2 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

27. Podľa § 457 OZ ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

28. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa).

29. Posúdenie nároku veriteľa na zaplatenie úveru poskytnutého dlžníkom na základe zmluvy o úvere závisí od charakteru právneho vzťahu medzi veriteľom a dlžníkom. V prejednávanej veci okresný súd správne zistil, že žalovaný mal pri uzatváraní právneho úkonu postavenie spotrebiteľa, a že Zmluvy o úvere, ktoré uzavrel so žalobcom, spĺňajú kritériá vymedzenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 písm. d) Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len ZSÚ).

30. Zmluva o spotrebiteľskom úvere zároveň podlieha kogentnej regulácii zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako osobitného právneho predpisu, ktorý v ust. § 9 ods. 2 vymedzuje náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V zmysle § 11 ods. 1 ZSÚ pritom absencia určitých zákonom vyžadovaných náležitostí má za následok, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

31. Je možné prisvedčiť žalobcovi, ktorý v odvolaní namietol, že okresný súd dospel k nesprávnemu záveru, že Zmluva o úvere nebola uzavretá. Okresný súd svoj záver odôvodnil tým, že nedošlo k prijatiu návrhu na uzavretie zmluvy zo strany právneho predchodcu žalobcu, pretože prijatie návrhu pre platné uzavretie zmluvy musí byť bez zmien a bez výhrad a výška RPMN nebola v návrhu a v akceptácii zhodná.

32. Ročná percentuálna miera nákladov je v zmysle § 2 písm. j) ZoSU vyjadrením celkových nákladov spotrebiteľa so spotrebiteľským úverom, ktorá sa vyjadruje ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru. RPMN teda nemôže byť výsledkom „dohody“, ale je matematickým vyjadrením pomeru nákladov na spotrebiteľský úver k jeho výške. Hodnota RPMN sa určí výpočtom na základe matematického vzorca a je ovplyvnená výškou premenných, ktoré do neho vstupujú. Zmluvné strany sa nemôžu „dohodnúť“ na výške RPMN, môžu sa dohodnúť iba na tých vstupných premenných, na základe ktorých sa RPMN vypočíta (výška úveru, počet splátok, výška dohodnutého úroku, výška dohodnutých poplatkov za úver a pod.).

33. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že zmluva je uzavretá a nadobúda účinnosť až platným prijatím návrhu na uzavretie zmluvy, avšak v prejednávanej veci sa jedná práve o prijatie návrhu žalobcu na uzavretie zmluvy žalovaným, a nie naopak, pretože to bol žalovaný ako veriteľ, kto návrh zmluvy žalobcu obsahujúci v bode 5 vyplnením bodu 6 akceptoval. Údaj o správnej výške RPMN nie je sám o sebe spôsobilým dôvodom na zmenu zmluvy a nie je ani v tejto časti novým návrhom, keďže dohoda o výške RPMN žiaden zákon pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy nepredpokladá. Ani Oznámenie o schválení úveru žalobcom ako veriteľom nie je možné považovať za nový návrh žalobcu a ani za protinávrh, aj keď sú v ňom uvedené tie isté údaje, ako v bode 6 Zmluvy o spotrebiteľskom revolvingovom úvere vrátane RPMN, pričom jej výška nemá na platnosť zmluvy žiaden podstatnejší vplyv. Aj keď je nižšia, nejedná sa o zmenu tohto údaju, ak bola určená veriteľom v súlade so zák. č. 129/2010 Z.z., pretože uvedenie jej výšky do Zmluvy nie je vecou dohody strán.

34. Podľa názoru odvolacieho súdu nie je hodnota RPMN žiadnym zákonom stanovená ako podmienka vzniku úverovej zmluvy. Ustanovenie § 9 ods.2 písm. j) zák. č. 129/2010 Z.z o spotrebiteľských úveroch upravovalo v čase uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere povinnosť uviesť do Zmluvy RPMN, ktorá nesmie byť v neprospech spotrebiteľa. Jej uvedenie, aj keď v nesprávnej výške nezakladá z tohto dôvodu neplatnosť zmluvy a ani nemá za následok to, že by zmluva o revolvingovom úvere z dôvodu nesprávne uvedenej výšky RPMN vôbec nevznikla. Nesprávne uvedená RPMN má za následok len to, že by sa poskytnutý spotrebiteľský úver mohol považovať za bezúročný a bez poplatkov, aj to len za predpokladu, že výška RPMN bola stanovená v neprospech spotrebiteľa, čo vyplýva aj z § 11 ods.1 písm. b) cit. zák. Ak by hodnota RPMN bola podmienkou vzniku Zmluvy, a teda jej obligatórnou náležitosťou, potom by uvedené ustanovenie nemalo žiaden právny význam. Záver súdu o tom, že Zmluva o revolvingovom úvere z dôvodu, že nedošlo k dohode o výške RPMN nevznikla, je preto v rozpore so zákonom.

35. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že spôsob určenia výšky RPMN vyplýva z kogentných pravidiel stanovených Zákonom o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z., v ktorom je v ust. § 9 ods.2 písm. j) obsiahnutá úprava, čo sa rozumie ročnou percentuálnou mierou nákladov, ako aj to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka aj ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítanú na základe údajov platných v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Hodnotu RPMN úveru zmluvné strany preto dohodnúť nemôžu.

36. Nie je možné súhlasiť s názorom, že vyplnenie bodu 6 Zmluvy o spotrebiteľskom revolvingovom úvere podľa návrhu žalovaným by bolo jeho odmietnutím. Zo strany žalovaného šlo o uvedenie v poradí prvotných údajov, ktoré musia byť v každej zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedené tak, ako to vyplýva z § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. v znení ku dňu uzatvorenia zmluvy v nadväznosti na ustanovenia Občianskeho a Obchodného zákonníka. Zmluva o spotrebiteľskom revolvingovom úvere tak podľa názoru odvolacieho súdu vznikla na základe konsenzu zmluvných strán, keďže žalovaný návrh Zmluvy obsiahnutý v zmluvnom formulári podpísanom žalobcom neodmietol a ho akceptoval.

37. Odvolací súd je preto toho právneho názoru, že spôsob uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere zodpovedá postupu stanovenom v § 43c ods.1 a aj § 44 ods. 2 OZ, čo žalobca potvrdil čerpaním úveru a najmä tým, že z jeho strany došlo k čiastočným úhradám, z ktorého konania vyplýva, že bol takouto zmluvou viazaný. V prípade, že by žalobca nesúhlasil s podstatnými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom revolvingovom úvere, nebol by úver v ním deklarovanej sume vôbec čerpal.

38. Keďže odvolací súd dospel k záveru, že obe zmluvy o spotrebiteľskom úvere boli uzavreté platne, zaoberal sa ich obsahom. Z rozhodnutia okresného súdu zistil, že tento vykonal dokazovanie obsahom oboch revolvingových zmlúv a zaoberal sa základným skutkovým stavom, z ktorého vyplýva, že právny predchodca žalobcu uzavrel so žalovaným zmluvu o revolvingovom úvere dňa 05.05.2011, pričom strany si okrem iného dohodli, že ročná úroková sadzba úveru je 70,01%. Tento skutkový stav ani v konaní nebol sporný.

39. Úroková sadzba dohodnutá vo výške 70,00 % ročne je podľa posúdenia odvolacieho súdu v hlbokom rozpore s dobrými mravmi a nie je možné priznať právnu ochranu dojednaniu, ktoré tak výrazným spôsobom prekračuje úrokovú sadzbu dojednanú pri porovnateľných spotrebiteľských úveroch. I keď právne predpisy neupravujú maximálnu prípustnú výšku dohodnutých úrokov v prípade spotrebiteľských úverov, neznamená to, že je možné domáhať právnej ochrany v prípade dohody, ktorá v rozpore s dobrými mravmi prekračuje účel dojednania o zmluvných úrokoch. Zmluvný úrok sa chápe ako cena peňazí, pričom táto cena môže byť predmetom dohody medzi veriteľom a dlžníkom, keďže uzavretie dohody o výške zmluvného úroku je v súlade s dispozičnou autonómiou v rukách zmluvných strán.

40. Pokiaľ však náležitosť takto uzavretej dohody posudzuje súd, je povinný aplikovať v každom prípade korektív dobrých mravov, aby nedošlo k situácii, kedy súd poskytne právnu ochranu nemravnému konaniu. Hranica konkrétnej výšky dohodnutých úrokov, ktorá by ešte mohla byť na základe posúdenia súdu prípustná, vždy závisí od individuálneho posúdenia skutkového stavu zisteného v konkrétnom prípade. V danom prípade žiadne okolnosti uzatvárania zmluvy o úvere neodôvodňujú, aby súd posúdil dohodu o výške úrokovej sadzbe 70,00 % ročne ako dohodu, ktorá je v súlade s dobrými mravmi.

41. Skutočnosť, že zmluvné strany si dohodli zmluvný úrok v rozpore s dobrými mravmi, má v zmysle § 39 OZ za následok, že v tejto časti je právny úkon neplatný, pretože sa prieči dobrým mravom. Pokiaľ však dohoda o výške zmluvného úroku bola neplatná, nebola súčasťou Zmlúv o revolvingovom úvere zo dňa 05.05.2011. Keďže dohoda o úroku je jednou z tých podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 9 ods.2 písm. i) zák. č. 129/2010 Z.z.), ktorých absencia v zmysle ust. § 11 ods.1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. spôsobuje, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, vecný záver okresného súdu že na strane žalobcu nemohla vzniknúť povinnosť zaplatiť žalovanému poskytnutú istinu úveru spolu s poplatkami a úrokmi, je správny.

42. Keďže rozhodnutie okresného súdu bolo vecne správne, aj keď z iného právneho dôvodu, odvolací súd ho v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

43. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu sporových strán. V odvolacom konaní bol žalovaný neúspešný, preto žalobcovi vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

44. Rozhodnutie odvolacieho senátu bolo prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).